

Дем'яненко Т.І.

«ЗЕЛЕНІ ТАРИФИ» - СТИМУЛ НА РИНКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ

Постійне зростання цін на енергоресурси - головна причина підвищення тарифів на електроенергію. Вартість палива становить близько 80 % у структурі тарифу на електроенергію в Україні. Розвиток альтернативних джерел енергії дасть змогу знизити залежність держави від різких коливань цін на вуглеводневу сировину, а отже, поліпшити економічну та екологічну ситуації у країні. Українська енергетика поступово «зеленіє». Світова практика відновлення природної енергії доволі динамічна.

«Зелений тариф» полягає у встановленні окремого тарифу на електроенергію, вироблену з відновлюваних джерел. Величина «зеленого тарифу» обчислюється за формулою: тариф, що існує на ринку електроенергії, помножений на коефіцієнт, встановлений для виробництва енергії з різних відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). В Україні «зелені тарифи» запроваджено 2009 року для стимулювання виробництва електроенергії з відновлюваних джерел - вітру, сонця, біомаси та води. Держава гарантує інвесторам купівлю виробленої електроенергії за фіксованими мінімальними розцінками, що однак вищі за тарифи на енергію з традиційних джерел. Варто зауважити, що «зелений тариф» не є довічним, а діє обмежений час (10 років). Адже його мета - дати можливість інвестору окупити додаткові витрати на встановлення обладнання для отримання електроенергії з ВДЕ.

Розвиток відновлюваної енергетики визначено одним із пріоритетів уряду, бо є усвідомлення, що без цього майбутнього в країні не буде. Термін ефективної експлуатації геліоенергетичного обладнання в південних областях - 7 місяців, у північних - 5. Щодо енергії вітру, то, як свідчать результати досліджень Національної академії наук, на території України можна розмістити вітряки, які даватимуть приблизно 15 млн тонн умовного палива. Це більше, ніж сьогодні виробляє уся вітчизняна атомна енергетика. Також є потенціал використання, наразі не досліджений, - розміщення вітрових електростанцій на морі. Землі яких сьогодні відведено для сільського господарства, фактично можна використовувати для вітрових електростанцій.

Головною перевагою малої гідроенергетики є дешевизна електроенергії, генерованої на гідроелектростанціях. А відсутність паливної

складової у процесі добування електроенергії дає позитивний економічний та екологічний ефекти. Тож на український ринок «зеленої» енергетики відчинено двері і для вітчизняних, і для зарубіжних інвесторів. Закон «Про електроенергетику» передбачає, що з 2012 року в будівництві «зелених електростанцій» інвестори зобов'язані використовувати не менше ніж 30 % вітчизняної сировини, матеріалів та робочої сили. Тобто вона зав'язана на великих споживачах і не в змозі приймати енергію від малих джерел, якими є електростанції, що працюють на відновлюваних джерелах.